

УДК 94 (477-25).796.332 : 069.5

З ДОСВІДУ КОМПЛЕКТУВАННЯ МАТЕРІАЛІВ ПРО СТАНОВИЩЕ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ У НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ (НА МАТЕРІАЛАХ ЗАТ «ФУТБОЛЬНИЙ КЛУБ «ДИНАМО» (КИЇВ)» У ЗІБРАННІ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ)

Ірина Пуля

Національний музей історії України
Україна, 01001, м. Київ, вул. Володимирська, 2
e-mail: irapulya1@gmail.com

Спорт – своєрідна візитка України на міжнародній арені. Футбол відіграє важливу роль в її популяризації. У даному дослідженні висвітлюватиметься історія футбольного клубу «Динамо» (Київ), який 2017 року святкує 90-річний ювілей. Колекція Національного музею історії України має експонати періоду 1970-1980-х рр., [1] та, частково періоду незалежної України, які відкомплектовані напередодні 80-річного ювілею клубу. Вони зацікавлять як вболівальників, так і дослідників українського футболу.

Проте, історія футбольного клубу «Динамо» (Київ) не досліджена, оскільки вітчизняні науковці розглядали питання футболу лише як ігровий процес. А.В. Дулібський у кандидатській дисертації розробив моделювання тактичних дій у процесі підготовки юнацьких команд з футболу [2]. В.І. Перевозник особливості побудови тренувального процесу футболістів-ветеранів [3]. С.М. Стороженко у кандидатській дисертації «Впровадження системи атестації футбольних клубів України» розробив національну систему з атестування професійних футбольних клубів, охарактеризував її складові та етапи проведення. Визначив основні критерії, які необхідно враховувати у процесі атестування, розкрив зміст кадрових, адміністративних, правових, фінансових критеріїв атестації футбольних клубів України різних ліг, а також спортивного й інфраструктури. Охарактеризував сучасний стан системи атестації професійних футбольних клубів України [4].

Офіційною датою заснування «Динамо» є 13 травня 1927 р. – час реєстрації статуту Київського пролетарського спортивного товариства (ПТС) «Динамо» Міжвідомчою комісією у справах громадських організацій і спілок Київського округу [5]. Ніяких інших документів про створення футбольної команди у рамках Київського ПТС «Динамо», які б мали відношення до 1927 чи початку 1928 рр. не знайдено. Тому 13 травня 1927 р. можна вважати документально підтвердженою датою наро-

дження футбольної команди «Динамо» (Київ). Товариство об'єднувало 11 спортивних секцій [6, с. 6].

Проте існує інша дата. Зокрема, днем народження команди називають 1 липня 1928 р. – день першої відомої нам гри «Динамо» з футболістами Білої Церкви [6, с. 6].

До першого складу футбольної команди увійшли відомі на той час гравці: воротарі Ідзковський і Дибнер, захисники Іванов, Дишкант, півзахисники Піротекі, Васильчиков, нападники Трофимов, Терентьев, Філін та ін. Футбольним клубом до НМІУ на електронному носії були передані унікальні фотографії перших складів «Динамо».

З 1940-х рр. упорядковується система змагань першості між футбольними командами Української РСР та СРСР: проводяться Чемпіонати та Кубки СРСР, регулярні товариські матчі між клубами союзних республік. Радянська доба відкрила нову еру не лише в історії «Динамо», а й в історії всього нашого футболу.

У складі киян грали такі відомі на весь світ футболісти, як М. Свиридовський, К. Щегольський, М. Трусевич, В. Банников, В. Чанов, А. Біба [6]. Легендарні динамівці: нападники О. Блохін у 1975 р. і І. Беланов у 1986 р. отримали «Золотий м'яч», ставши найкращими футболістами Європи.

У цей період київське «Динамо» очолювали такі талановиті тренери, як М. Бутусов, О. Ошенков, В. Соловійов, В. Маслов, О. Севидов, В. Лобановський. Саме вони доклали багато зусиль для перетворення «Динамо» (Київ) на команду міжнародного класу.

Під їх керівництвом «Динамо» 13 разів ставав чемпіоном СРСР (найбільше серед футбольних команд СРСР!), 9 разів – володарем Кубка СРСР, двічі – Кубка Кубків, а також володарем Суперкубка УЄФА.

У 1989 р. радянський футбол продовжував змінюватися разом із суспільством. З його демократизацією відбулися зміни і в українському футболі. Команда, яка вже давно отримала

ла європейське визнання, вступала у новий етап своєї історії – історію незалежної України – уже як футбольний клуб «Динамо» (Київ), створений 2 січня 1989 р. Він став самостійною господарською одиницею, вийшовши з-під юрисдикції Міністерства внутрішніх справ СРСР.

13 грудня 1991 р. Федерація футболу України (ФФУ) ухвалила рішення про свій вихід зі складу Федерації футболу СРСР [7]. Її першим президентом став один з найкращих воротарів чемпіонатів СРСР В. Банников (1938-2001 рр.). Тоді ж на засіданні ради ФФУ, прийняли рішення проводити чемпіонати та Кубок України, затвердили їх структуру та символіку.

У зв'язку з економічною кризою у державі на початку 1990-х рр. клуб перебував на межі банкрутства. За три дні до початку Чемпіонату України сезону 1993/1994 рр. невдоволені недостатнім фінансуванням футболісти та тренери «Динамо» висловили недовіру керівництву клубу. ФК «Динамо» (Київ) було реорганізовано та перетворено на Акціонерне Товариство «Футбольний Клуб «Динамо» (Київ)», яке взяло на себе всі зобов'язання попереднього керівництва «Динамо». Президентом став підприємець Г. Суркіс (з 2002 р. – його молодший брат І. Суркіс) [6, с. 140]. Під їх керівництвом ФК «Динамо» успішно подолав фінансову кризу, згодом почала активно розбудовуватися інфраструктура клубу. У фондах музею зберігається диск з фотографіями стадіону імені В. Лобановського, спортивних баз у Карпатах і Конча-Заспі, реорганізованої юніорської школи тощо.

До команди прийшли молоді талановиті гравці: О. Шовковський, В. Ващук, А. Шевченко, С. Ребров. У цей час відбулося декілька трансферів, після яких до команди прийшли футболісти: Ю. Калитвинцев (Росія), В. Белькевич, О. Хацкевич (Беларусь), Каха Каладзе (Грузія). До музейної колекції футбольним клубом було передано фотографії складів команди за 1993 р., 1998 р., 2008 р., що зберігаються у фондах та в електронному вигляді за період з 1993 р. по 2009 р. [8].

Після занепаду на поч. 1990-х рр. друга їх половина стала справжнім розквітом київського клубу. І це не дивно, оскільки у грудні 1996 р. на тренерський місток «Динамо» втретє виходить великий футбольний тренер сучасності, кращий наставник радянського футболу 1970-1980-х рр., ім'я якого знане в усьому футбольному світі – Валерій Лобановський (1939-2002 рр.). Майстер спорту СРСР, заслужений тренер СРСР та України, кавалер ордена

ФІФА «За заслуги» та Рубінового Ордена УЄФА «За заслуги» [9], він багато зробив за своє життя: виховав плеяду видатних футболістів, з київським «Динамо» підкоряв футбольні вершини країни та континенту. Команда п'ять разів ставала Чемпіоном України та тричі володарями Кубка України [10]. З киянами знову стали рахуватися в Європі: український чемпіон шість разів поспіль брав участь у найпрестижніших змаганнях серед європейських футбольних клубів – Лізі чемпіонів.

13 травня 2002 р. у запорізькій лікарні Валерій Лобановський помер. В історії «Динамо» розпочалась нова епоха...

Офіційний сайт УЄФА у січні 2017 р. опублікував список з десяти тренерів, які зробили найбільший внесок у розвиток футболу з моменту заснування Союзу європейських футбольних асоціацій у 1954 р. До списку увійшов Валерій Лобановський, якого сайт організації назвав «футбольним науковцем» [11]. Також зазначається, що за 20 років роботи з клубом Лобановському вдалося створити три великі команди.

Після смерті В. Лобановського тренерську посаду обіймали О. Михайличенко, Й. Сабо, Л. Буряк, А. Дем'яненко, О. Лужний, Ю. Сьомін, В. Газаєв, О. Блохін, фотографіями яких поповнилася музейна колекція [8]. З весни 2014 р. на головний тренерський місток став С. Ребров, при якому «Динамо» завоював у 2014 р., 2015 р. Кубок України та Суперкубок України у 2016 р. [12].

За роки незалежності київське «Динамо» 15 разів (рекорд!) ставало чемпіоном України. Команда – одинадцятиразовий (рекорд!) володар Кубка України, шестиразовий володар Суперкубка України, Суперкубка УЄФА [13]. На європейській арені вищим досягненням за ці роки був вихід до півфіналу Ліги чемпіонів весною 1999 р., та вихід до півфіналу Кубка УЄФА у 2008/2009 р. (з 2009/2010 р. – Ліга Європи), в якому динамівці зустрілися з донецьким «Шахтарем». Фондова збірка музею була поповнена брошурами ігор ФК «Динамо» у Чемпіонаті України сезону 2008/2009 з «Іллічівцем» (Маріуполь), «Металургом» (Запоріжжя), «Зорею» (Луганськ) і групових турнірів Ліги Чемпіонів УЄФА: «Дрогедою Юнайтед» (Ірландія), «Порту» (Португалія), які містять коротку історичну довідку футбольних клубів і склад команд на гру, а також футбольний щорічник сезону 2007/2008 [8]. Важливим експонатом, що зберігається у фондах НМІУ, є футбольний м'яч Ліги чемпіонів сезону 2002/2003 рр. з автографами футболістів київ-

ського «Динамо» (А. Кравець, Т. Михалик, О. Алієв, С. Богуш, Бадр Ель Кадурі, головний тренер 2008-2009 рр. Ю. Сьомін) [8].

Фалеристична колекція музею поповнилася медалями призерів Чемпіонату України з футболу у Вищій Лізі сезону 2006/2007 [8], які передав Руденко Олексій Валерійович – директор ТОВ «Геральдична палата «Олекса Руденко і компаньйони» та «Геральдична палата Алекса Руденко». Разом із Михайлом Чебурахіним у 2001 р. створив сучасний дизайн Кубка України з футболу [14], є розробником медалей для чемпіона та призерів чемпіонату України з футболу [15], автор розробки Кубка Чемпіона України (2008 р.).

Гравці «Динамо» особливо відзначилися під час першої участі національної збірної у Чемпіонаті світу 2006 р. у Німеччині, дійшовши до чвертьфіналу. Ключові ролі зіграли динамівці: А. Шевченко, С. Ребров, О. Шовковський, А. Несмачний, А. Мілевський. Федерацією футболу України до Національного музею історії України були передані фотографії, на яких ми можемо побачити цікаві ігрові моменти, які зіграли ключову роль у перемогах збірної України.

Сьогоднішня економічна криза у країні сприяла відтоку із ФК «Динамо» (Київ) іноземних легіонерів, що дало можливість ввійти до основного складу динамівців вихованцям дитячої юнацької футбольної школи «Динамо».

У колекції Національного музею історії України зберігаються речі гравця київського «Динамо» та національної збірної України Андрія Шевченка. Андрій вихованець дитячої юнацької футбольної школи «Динамо». Вперше дебютував в основному складі «Динамо» у Лізі чемпіонів 8 листопада 1994 р. у грі з ФК «Шахтар» (Донецьк). Тренерську посаду обіймав Йозеф Сабо. Відкриттям сезону 1995-1996 рр. стала пара форвардів Шевченко-Ребров. Молоді нападники відразу знайшли спільну мову й у чемпіонаті забили 25 голів. Шевченко з 16 забитими голами став найкращим бомбардиром. Перший матч за збірну України провів 25 березня у Загребі проти Хорватії [6, с. 140, 144, 149].

У січні 1997 р. головним тренером «Динамо» знову стає Валерій Лобановський, якого Шевченко називав батьком і вчителем. Лобановський підібрав таких гравців, що нині їх називають «золотим складом» київського «Динамо» [6, с. 157]. У 1999 р. динамівці почали переходити у сильні зарубіжні клуби. Користуючись попитом на гравців команди за кордоном, після двох успішних для «Динамо» се-

зонів у Лізі чемпіонів, керівники футбольного клубу продали двох гравців. За рекордну для українського футболу суму у 25 мільйонів доларів до італійського «Мілана» перейшов Шевченко, а до лондонського «Арсеналу» поїхав Лужний [6, с. 149, 152]. 15 жовтня 1999 р. Указом Президента України Андрій Шевченко був нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня [16]. Граючи у «Мілані» він став найкращим бомбардиром Італії у 2000 р. та 2004 р. За версією видання «Франс Футбол» найкращим футболістом Європи 2004 р., отримавши «Золотого м'яча» [6, с. 149].

31 грудня 2004 р. Указом Президента України Андрію Шевченку присвоєно звання Героя України з врученням ордена Держави як кращому футболісту Європи 2004 р., за виняткові спортивні досягнення, визначний особистий внесок у розвиток українського футболу, піднесення авторитету України у світі [17].

Влітку А. Шевченко виступив за збірну України на Чемпіонаті світу у Німеччині, забивши два м'яча – Саудівській Аравії та Тунісу. Збірна України дійшла до чвертьфіналу, показавши найкращий результат у міжнародних турнірах [18]. 19 серпня 2000 р. за досягнення високих спортивних результатів на Чемпіонаті світу з футболу, виявлені мужність, самовідданість і волю до перемоги, утвердження міжнародного авторитету України Андрія Шевченка нагороджено орденом «За мужність» III ступеня [19].

У 2006 р. А. Шевченко стає гравцем лондонського «Челсі», виплативши 30,8 мільйонів англійських фунтів, що у перерахунку на євро дорівнювало близько 45 мільйонів [20]. У 2008 р. повертається до «Мілану» на правах оренди. У серпні 2009 р. А. Шевченко підписує дворічний контракт із київським «Динамо», де грає на позиції флангового півзахисника під сьомим номером.

Під час проведення Євро-2012 А. Шевченко ввійшов до складу збірної України й у першому матчі зі Швецією забив два м'ячі. Після Євро заявив, що завершує футбольну кар'єру.

5 липня 2012 р. нагороджений орденом «За заслуги» I ступеня за значний особистий внесок у підготовку та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу, успішну реалізацію інфраструктурних проектів, забезпечення правопорядку та громадської безпеки під час турніру, піднесення міжнародного авторитету Української держави, високий професіоналізм [21].

За ФК «Динамо» (Київ) Андрій Шевченко провів 172 гри, забивши 83 м'ячі, та 111 ігор у

національній збірній і 46 м'ячів [12].

У лютому 2016 р. увійшов до тренерського штабу національної збірної, а після Євро-2016 став головним тренером [18].

У 2011 р. до музею А. Шевченко передав футбольну форму динамівців зразка 2010 р. з автографом на футболці та бутси [22]. Вони були в експозиції «Україна і світ» до 20-ї річниці незалежності України.

Досить цікавою та насиченою є історія створення та зміни офіційної символіки та форми «Динамо». Незмінною протягом 90-річної діяльності команди залишалася назва, обриси букви «Д» та колір форми, яка періодично зазнавала незначних змін. До 1961 р. «Динамо» грало у біло-синій формі. На сезон 1961 р. на футболку нанесли синю навкісну лінію. Саме цього року київське «Динамо» вперше за роки свого існування стало Чемпіоном СРСР. Музейна колекція на електронному носії має у своїй збірці фотографію переможного складу гравців команди 1961 р. Праобразом форми 1961 р. стала форма київського «Динамо» вже у роки незалежності, введена перед святкуванням 80-річчя у 2007 р. Одна з таких футболок, з автографами футболістів «Динамо» (А. Кравець, Т. Михалик, О. Алєв, С. Богущ, Бадр Ель Кадурі, головний тренер 2008-2009 рр. Ю. Сьомін) [8] та ювілейне видання «Динамо (Київ) 1927-2007», яке висвітлює найбільш яскраві сторінки історії команди, зберігається у фондах Національного музею історії України.

За роки існування емблема «Динамо» (Київ) зазнавала змін. Першою емблемою клубу стала прописна літера «Д» синього кольору, взята у ромб. У 1939 р. до 15-річчя товариства «Динамо» було нагороджено орденом Леніна, тому над ромбом з'явилася червона зірка, яка символізувала нагороду. Проте її не було на формі динамівців. На початку 1970-х рр. літеру «Д» розмістили на фоні прапора Української РСР з написом «УРСР». У 1989 р. створюється футбольний клуб і в основі емблеми залишається літера «Д», під якою додається слово «Київ». У 1996 р. нове керівництво ФК «Динамо» удосконалило емблему, вказавши на ній 1927 – рік заснування товариства «Динамо» у Києві, жовтий фон і зробили емблему круглою, із написом по краях повної назви клубу.

До 80-літнього ювілею ФК «Динамо» капітан команди Сергій Ребров презентував громадськості біло-синю футболку з новою, ювілейною, динамівською емблемою. Традиційна клубна емблема у золотистому лавровому вінку, біля підніжжя якого цифра 80. А зверху

п'ятикінцева зірка, як символ перемог усіх поколінь динамівців.

Ювілейний для «Динамо» сезон 2006/2007 приніс їм перемогу у Кубку України. Вона стала 20-ю в історії клубу, тому над емблемою «Динамо» з'явилася друга Чемпіонська зірка (кожна зірка – 10 перемог у Чемпіонатах). Після закінчення ювілею у 2008 р. золотий вінок забрали з емблеми.

У липні 2011 р. «Динамо» презентував нову емблему клубу, в основу якої закладені давні традиції. Виглядає як біла літера «Д», вписана у ромб синього кольору. Під літерою написано слово «Київ». Над верхнім кутом ромба дві зірки. За словами Президента ФК «Динамо» (Київ) Ігоря Суркіса «...клуб прийняв позицію фанатського руху, що переживає за долю «Динамо». Серед багатьох їхніх побажань одним з головних була зміна емблеми, і щоб вона відображала славну історію і традиції клубу. Ми зіткнулися з певними складнощами: треба було отримати дозвіл у Торговій палаті, звернутися до реєстратора в Іспанії, що зайняло час» [23]. «Нова емблема – тонкий і обережний римейк історичної емблеми «Динамо». Було збережено колишні кольори – білий і синій. З погляду ідентифікації бренду найголовнішою є наявність літери «Д» і підпису «Київ». Ромб потрібний для наявності білого і синього кольору», – розповіла про концепцію нового логотипу киян її співавтор та дизайнер Марія Прийдан [23]. Зображення такої емблеми є офіційним, воно відображено у документах і довідниках ФІФА та УЄФА. Таким чином ФК «Динамо» (Київ) за роки існування мав десять офіційних емблем. Всі інші, що зустрічаються у друкованих виданнях і на сувенірах – неофіційні [12].

У 2013 р. портал «Обозреватель» провів рейтинг емблем футбольних клубів Прем'єр-ліги. За основу взяли п'ять оцінок: провідних студій дизайну та креативу, геральдистів, маркетологів, спортивних ЗМІ та вболівальників. Емблема київського «Динамо» набрала 92% балів – 69 із 75-ти можливих. Логотип «біло-синіх», розроблений на основі початкового варіанту 1927 р., випередив найстарішу з представлених у рейтингу емблему львівських «Карпат». Перемогу киянам віддали дизайнери, маркетологи та вболівальники. Журналістам більше подобається логотип «Карпат», а геральдистам – «Таврії» [24].

Український футбол за двадцять п'ять років незалежності пройшов непростий, однак поступальний, еволюційний шлях розвитку, на який чекає велике майбутнє. Тому тему розви-

тку професійного спорту у незалежній Україні, зокрема футболу, ще не закрито, її розробку лише розпочато. Автор продовжуватиме співпрацю з «Динамо» і до колекції музею потраплять нові експонати. Акцент буде поставлено на особисті комплекси матеріалів футболістів. Також, окремо досліджуватимуться успіхи Національної збірної України з футболу, до складу якої входять гравці різних вітчизняних клубів.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Національний музей історії України (НМІУ). – Фонди. – Т-7865, Т-7873, Т-8050. – «Спорт» (ФК «Динамо» (Київ)).
2. Дулібський А.В. Моделювання тактичних дій у процесі підготовки юнацьких команд з футболу: Автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.01 / А.В. Дулібський; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – К., 2001. – 19 с.
3. Перевозник В.І. Особливості побудови тренувального процесу футболістів-ветеранів: Автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.01 / В.І. Перевозник; Харк. держ. акад. фіз. культури. – Х., 2004. – 20 с.
4. Стороженко С.М. Впровадження системи атестації футбольних клубів України: автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання та спорту: 24.00.01 / С.М. Стороженко; Харк. держ. акад. фіз. культури. – Х., 2008. – 20 с.
5. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, ф.5, оп.3, спр.418, арк.25; спр.472, арк.66.
6. «Динамо» (Київ) – 1927-2007. – К.:ФК «Динамо» (Київ), 2008. – 168 с.
7. Сорока М.М. Український футбол на чемпіонатах світу. – К.: ВАТ «Вид-во «Київська правда», 2006. – С. 286.
8. НМІУ. – Фонди. – Колекційний опис № 789. – «Спорт» (Футбольний клуб «Динамо» (Київ))
9. Перший Міжнародний турнір з футболу пам'яті В.В. Лобановського. – К., 2003. – С. 5-9.
10. Біографічний щорічник «Імена України». – К.: «Фенікс», 1999. – С. 242.
11. УЄФА Топ-10 Лобановський // Футбольний клуб «Динамо» (Київ): офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим

- доступу: http://fcdynamo.kiev.ua/allnews/news/uefa_vklyuchiv_lobanovskogo_do_desyatki_naykraschikh_treneriv_usikh_chasiv/
12. Футбольний клуб «Динамо» (Київ): офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fcdynamo.kiev.ua/club/history/>
 13. Футбол України – 2008: статистический справочник / А.Л. Кудырко (сост.). – К.:КНТ, 2008. – С. 40-44, 406-408.
 14. Новый футбольный Кубок Украины [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://photo.unian.net/ukr/detail/3304.html>
 15. ПЛ започатковує унікальні призи для лауреатів сезону [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fpl.ua/ukr/news/news_fpl/1653
 16. Указ Президента України № 1338/99 від 15 жовтня 1999 року «Про відзначення нагородами України працівників фізичної культури і спорту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1338/99>
 17. Указ Президента України № 1591/2004 від 31 грудня 2004 року «Про присвоєння А. Шевченку звання Герой України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1591/2004>
 18. Офіційний сайт Федерації футболу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ffu.org.ua/ukr/ffu/>
 19. Указ Президента України № 697/2006 від 19 серпня 2006 року «Про відзначення державними нагородами України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/697/2006>
 20. Андрій Миколайович Шевченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrfoto.net/people_23.html
 21. Указ Президента України № 435/2012 від 5 липня 2012 року «Про відзначення державними нагородами України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/4352012-14470>
 22. НМІУ. – Фонди. – Колекційний опис № 830. – «Спорт» (Світові зірки українського спорту)
 23. Інформаційне агентство Інтерфакс-Україна ФК «Динамо» (Київ) має нову емблему. 04.07.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.interfax.com.ua/news/general/72912.html>
 24. Емблема київського «Динамо» перемогла в рейтингу емблем 15 футбольних клубів Прем'єр-ліги; грудень 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fcdynamo.kiev.ua/allnews/clublife/emblema_dynamo_kiev_luchshaya_v_premierlige/

Пуля Ірина З досвіду комплектування матеріалів про становище професійного спорту у незалежній Україні (на матеріалах ЗАТ «Футбольний клуб «Динамо» (Київ) у зібранні національного музею історії України)

У статті розкривається коротка історія футбольного клубу «Динамо» (Київ). Детальніше висвітлюється період незалежної України, футбольних тренерів, які очолювали команду, біографія форварда, володаря «Золотого м'яча» Андрія Шевченка. Досягнення команди – одинадцятиразовий (рекорд!) володар Кубка України, шестиразовий володар Суперкубка України, Суперкубка УЄФА. Розписано трансформацію клубної символіки: емблеми та футбольної форми.

Ключові слова. Футбол, футбольний клуб «Динамо» (Київ), Андрій Шевченко, символіка, емблема

Пуля Ирина Из опыта комплектования материалов о положение профессионального спорта в независимой Украине (на материалах ЗАО «Футбольный клуб «Динамо» (Киев) в собрании национального музея истории Украины)

В статье раскрывается краткая история футбольного клуба «Динамо» (Киев). Более детализировано освещается период независимой Украины, перечислено футбольных тренеров, которые возглавляли команду, биография форварда, обладателя «Золотого мяча» Андрея Шевченко. Достижения команды – обладатель одиннадцати Кубков Украины, шести Суперкубков Украины, Суперкубка УЕФА. Расписано трансформацию клубной символики: эмблемы, формы.

Ключевые слова. Футбол, футбольный клуб «Динамо» (Киев), Андрей Шевченко, символика, эмблема

Pulya Iryna The experience of recruitment materials on the situation of professional sports in the independent Ukraine (on materials Closed Joint Stock Company «Football club «Dynamo» (Kyiv)» in the assembly of the National Museum of History of Ukraine)

The article specifies the date of establishment, reveals brief history of the football club «Dynamo» (Kyiv). The Football club «Dynamo» (Kyiv) conquered the USSR League crown for the first time in 1961, becoming the first non-Moscow-based club to clinch the title. The golden medals were awarded to O. Makarov, M. Koltsov, V. Shchepochkov, A. Suchkov, V. Anufriyenko, Y. Sabo, Y. Voynov, V. Turyanchuk, V. Serebryanyakov, O. Bazylevych, A. Biba, V. Troyanovskyy, V. Lobanovsky and V. Kanyevsky. In the future, Y. Sabo and V. Lobanovsky became head coach of «Dynamo» (Kyiv). More highlights the period of independent Ukraine, given football coach who led the team forward biography, winner of the «Golden Ball» Andriy Shevchenko. Achievements team –

the Ukraine title – 15 (a record!), the Ukraine Cup – 11, the USSA title – 13, the USSR CUP – 9, the Cup Winners' Cup – 2, the UEFA Super Cup. Painted transformation of club symbols, emblems and football shape. The current official FC «Dynamo» (Kyiv) emblem presented in July 2011 is a white uppercase letter «D» in a blue rhombus with white border and inscription «Kyiv» below the letter. On the top of the rhombus there are two golden stars which symbolize 26 wins in the USSR and Ukrainian championships.

Keywords. *Football, FC «Dynamo» (Kyiv), Andriy Shevchenko, marks club, emblem*

Рецензенти:

Погромський В.О., к.і.н.

Тодоров І.Я., д.і.н., професор

Надійшла до редакції 28.02.2017 р.